

Sanayi toplumunda, “ekonomik insan” ürünlerin, bilgi toplumunda, “eğitimli insan” bilgilerin üretimini, tarih içinde benzeri görülmedik boyutlara taşımıştır. Yirminci yüzyılda üretilen ürün ve bilgilerin hacmi, insanlığın tarihi boyunca üretilenlerden çok daha büyüktür. Ancak üretilen ürünler ve bilgiler arasında bilge insanla birlikte erdemli insan da yok olup gitmiştir.

Yirmibirinci yüzyılın başında, dünya “Teknolojinin Ötesi” isimli kitabımızda vurgulandığı gibi, büyük bir dönüşümün eşiğindedir. Seküler kültür, insanı ya Ionesco'nun gergedanları gibi, toplu olarak ya da Kafka'nın hamamböcekleri gibi, tek tek kendine, ekonomiye, politikaya ve sanata yabancılaştırmıştır. Kültürsüzleşmenin önüne geçmek için, bilgi toplumunun “eğitimli insanı”nın, “erdemli insan”a dönüşmesi gerekir.

Hafta sonunda, UTESAV'ın yöneticileri Sami Yılmaz, İbrahim Ceylan, Salih Keskin, M. Akif Özyurt ve Faruk Yazar'ın, MÜSİAD'da düzenledikleri “İş Hayatında Erdemli İnsan” konulu bir “Arama Konferansı”na katıldım. Prof. Dr. Sabri Orman, Prof. Dr. Sedat Murat, Prof. Dr. Ömer Torlak, Prof. Dr. İsmail Özsoy, Doç. Dr. Halil Zaim, Dr. Nihat Alayoğlu ve Mehmet Polat ile birlikte, erdem toplumunda erdemli insanın görev ve sorumluluklarını tartıştık.

T.S. Eliot'ın “Bilgi içinde kaybettiğimiz bilgelik nerede? / Haber içinde kaybettiğimiz bilgi nerede?” dizeleriyle, dile getirdiği bolluk denizinde, “erdemli insan” yitirilmiştir. Ekonomik siyasal ve kültürel hayatın odak noktasına “erdemli insan”ı yerleştirmeden, bilgi toplumlarının erdem toplumlarına dönüşmeleri mümkün değildir. Yirmibirinci yüzyılı, “barış yüzyılı” yapacak olanlar, erdemli insanlardır.

Erdem toplumunda, Tom Peters'in kavramlaştırmasıyla, “Mükemmeli Arayış”, yalnızca erdemli insanların değil, herkesin “kızıl elma”sı olur. “Erdemli insan”, ekonomide “erdemli girişimci”ye, politikada “erdemli lider”e kültürde de “erdemli sanatçı”ya dönüşür. Erdemli insanların çoğunluğu oluşturduğu erdem toplumunda herkes güzellikleri özendirmek ve çirkinlikleri önlemek için, elinden gelenin fazlasını yapar.

Tokyo'da Japonlar'ın BBC'i NHK'de bir program hazırlığı sırasında, ünlü iktisatçı John Kenneth Galbraith, yenilikçi sosyolog Alvin Toffler'ı, “Bir resim bin söze bedel”den daha çok “Bir söz bin resime bedel” olmalı demiş. Erdemli toplumda da, “Bir güzel örnek bin kötü örneğe bedel”dir. Erdemli insanların değişik alanlarda verdikleri güzel örnekler, erdem toplumunda binlerce yeni uygulamaların ilham kaynağı olurlar.

Erdemli insan, eli açıklıkta güneşe, alçak gönüllükte toprağa, kusurları örtmede de geceye benzer.

Erdemli insanın aynası, hem düşüncesi, hem de eylemidir.

Erdemli toplum bahçe, erdemli insan güldür.

## Erdem Toplumunda Erdemli İnsan

Ahmet Türkan tarafından yazıldı  
Salı, 07 Mayıs 2024 00:56 -

---

Nazif Gürdoğan  
27 Ocak 2010 / Yeni Şafak